

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljki in dnevi po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gl. — Za oznake plačuje od četrtinske pete vrste 6 kr., če se oglasilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Slovenci!

Dne 19. novembra t. l. obhajal bo veteran mej slovenkimi rodoljubi, g. dr. Janez Bleweis, svojo 70 letnico. Vsi Slovenci hočemo ta dan slovesno obhajati.

Vodo v Savo nositi bi se reklo, naštevati zasluge g. dr. Janeza Bleweisa za slovenski narod. Zanemarjen in zapuščen je bil naš slovenski narod, kakor malokateri v Evropi, še pred 40 leti; lastni sinovi so se ga sramovali. Le pičlo število mož nij obupalo nad njegovo boljšo bodočnostjo, in mej tistimi odlikoval se je uže v prvej dobi narodnega gibanja dr. Janez Bleweis.

Od tiste dobe do danes neprenehoma deluje za vsestranski napredek naroda.

Vsi rodoljubi prve dobe našega probujenja, ki so se čutili zmožne, zbirali so se v svetišči njegovih „Novic“, in budili nove moči, budili iz spanja celi narod. Z „Novicami“ se je temelj položil slovenskemu časnikarstvu, slovenske literature sploh.

Poleg „Novic“ je dr. Janez Bleweis deloval tudi na drugih potih za povzdigo slovenske literature: znane so njegove zasluge za slovenski slovar in za slovensko Matico, katerej je še danes predsednik.

Iskre in globokomisleči rodoljub, dr. Janez Bleweis, je tudi sprevidel, da slovstveni napredek narodu ne zadostuje, ako jednako merno ne napreduje na gospodarskem polju. Zato je v „Novicah“ ljudstvo podučeval v umnem kmetovanju, in „Novice“ so pripomogle dosti k gospodarskemu napredku našega kmetijstva. S tem si je g. dr. Janez Bleweis najbolj pridobil zaupanje ljudstva, ker je v njem spoznalo pravega svojega prijatelja.

Ko se je pričela v Avstriji ustavna doba,

videli smo, da je njegovo delovanje od prve dobe ustavnega življenja v Avstriji do danes bila nepretrgana vrsta trdih in neutrudnih bojov, pa tudi mnogih britkostij, v katerih je kakor skala stal naš dr. Janez Bleweis nasproti vsem viharjem, ter branil pravice slovenskega naroda, kateremu je veljal za voditelja, in hvaležni narod mu je pridejal lepo ime „očeta“ svojega.

Nehvaležni bi bili mi, ako bi se vsega tega ne spominjali na dan, ko dopolnjuje ono po svetem pismu le nemnogim izvoljenim namenjeno visoko starost, namreč svoje 70. leto.

Zatorej vse Slovence pozivljemo, naj se pripravijo za slovesno praznovanje dne 19. novembra, vredno in dostojno slavnemu našemu dr. Janezu Bleweisu!

Odbor.

Deželni zbor kranjski.

(X. seja, 11. oktobra.)

(Dalje.)

Poslanec Svetec: Slavni zbor! Izjaviti je meni, da jaz nimam ničesa proti osobi izvoljenega g. poslanca, a i meni je naglašati to, da ga nijso volilci svobodno volili, in kako se je v obče njegova volitev dosegla. Kako se je od strani c. kr. vlade pritiskalo na c. kr. uradnike je gotovo to, da od vsih c. kr. uradnikov narodni kandidat nij dobil nijednega glasu, gotovo znamenje, kako so samo z dobrim svetom uporabljali šefi uradnikov njih daleč segajoči vpliv. Prištevala se nij v tem volilnem okraju postojnskim tretjinska priklada tudi vojna priklada ne. A kaj gospoda je vojna priklada? Druzega nič, nego povišani direktni davek. Deželni volilni red izrečno pri volilcih velikega posestva zahteva, da se pri davku, kateri daje

njim volilno pravico v tej skupini, ne sme prištevati tretjinska priklada, nego da morajo plačevati 100 gl. direktnega davka od svojih posestev. Bivši minister Hohenwart je ob času svojega vladanja takoj izdal ukaz, da se ima uštevati tretjinska priklada in tudi vojna priklada. Komaj pa je prišlo Auerspergovo ministerstvo na krmilo, ustrašilo se je večjega števila davkoplačevalcev, in je proglasilo Hohenwartov razglas kot neveljaven, ne da bi bilo stavilo na njegovo mesto kaj drugzega določenega. Pustilo je „status quo ante“, saj se ve zakaj, namreč da je lahko ravnati c. k. okrajnim glavarjem tako, kakor to zahteva ravno korist vladne stranke, namreč na raznih krajih različno. Ali gospoda, deželni zbor ne more in sme tako ravnati, ako čišla kaj svojo čast, on se mora držati trdno principov, in ne proglasiti to za belo, kar je ravno prej slovesno naznačeno bilo, da je črno. Potrdila je večina famozno volitev novomeško, kjer se je po ukazu c. kr. okrajnih glavarjev vštevala tretjinska priklada; danes pa se zopet hoče potrditi za pravno volitev postojnska, kjer se tudi po ukazu c. kr. okrajnih glavarjev nij smela uštevati tretjinska priklada. No jaz mislim, da če hoče biti deželni zbor dosleden, potem se mora držati jednega uže potrjenega principa, in nijeden ud nasprotne stranke ne bi smel glasovati zato, da se volitev g. dr. Deua potrdi.

Zdaj se oglasi vitez Vesteneck, ki neke notarijske akte (?), toda brez imen, prečita. Imena notarja, ki je te izjave podpisal tudi nijsmo slišali, samo imena dveh nemčurskih volilcev, katera sta se baje hotela podkupiti, in ta sta neki J. Domeniko in J. Milavec. Kdo jih je hotel podkupiti? Ven z imeni, drugače nihče nič ne veruje.

Dr. Poklukar prosi besede za faktični

Listek.

Zaklad pomorskega razbojnika.

(Po Fr. Gerstäckerji.)

Sedmo poglavje.

Sodba.

(Konec.)

A njemu jutranja zarja ne bode več sijala. Jeden pomorščakov, ki navadno tako sedijo, da imajo obraz na zadnji del čolna obrnen, zapazil je za mali trenotek črno piko na površju morja; to je bila glava piratova. Pomorščak vsklikne, veslači v svojem delu ponehajo, in jeden trenotek kasneje stal je čoln mirno na vodi.

„Ali ste ga videli?“ vpraša midshipman, ter obrne čolna sprednji del na oni kraj, katerega mu je pomorščak označil.

„Tam zadaj videl sem črno piko, kakor edno glavo,“ o govori mož, ter se nazaj obrne

ker je čoln ukrenil — „a možno je, da je to ležišče mačka.“

„Na vsaki način moramo iti stvar ogledat!“ vsklikne mladi dečko, katerega je njegova važna naloga navduševala, da bode lahko on vsem drugim čolnom dal znamenje, da se snidejo. „Sicer pa mora biti kje tu v obližji, tam veslajo uže sem čolni, in tudi oni pri bregu bodo s tokom bliskoma sem lahko prihiteli. — Krepko pritegnite, fantje!“

In možje, katerim je lov tudi uže krv segrel, veslali so tako krepko, da je čoln strelil enako švignil črez površje; moč dajala jim je tudi misel, da bodo svojega mladega častnika osvetili imeli priliko.

„Tukaj je bilo,“ vsklikne naenkrat pomorščak gledaje v morje, — „a nikjer nobednega mačka — damnit! tedaj je vendarle on sam bil!“

„Tam-le se je zopet prikazal,“ — kriči zdaj mladi kadet na svoj sedež skočivši, da

bi mogel površino morja laglje prezreti — „by George boys — tam-le plava, — poprimite se veslov, ako vam je življenje drago, dobili ga bomo.“

„Dajte rajše drugim čolnom novo znamenje, sir,“ opominja ga star pomorščak, ki ne tako vnet kot mladi midshipman, bi rajši varno delal, — „on je proketo zvita in divja butica, vrh tega pa še do skrajnosti razjarjen.“

Mladi mož bi sicer rad sam čast žel, da je pirata ujel, a tega pametnega predloga si nij upal zavreči. Takoj vrže v zrak svetlo gorečo kroglo, ki se je potem v sto plamtečih koscev razpršila. Vsi čolni dobili so tedaj znamenje, kam morajo najbrže veslati.

Ko so se zdaj ozrli po piratu, bil je uže izginil, a kmalu so ga videli zopet, zdaj pa uže na družem kraju, in bregu veliko bližje, nego so si to mislili.

„Ako stopi na suho,“ opomeni jeden po-

popravek. Deželni glavar mu jo jako nerad dovoli. Dr. Poklukar pravi:

Narodna stranka se nij nikakor ustrašila tega, kar je g. vitez Vestenek izjavil. Naj vlada le blagovoli sklepati iz tega tiste posledice, ki so umestne in pričeti preiskavo.

Poročevalec vitez Langer sam za-se, za vse druge nerazumljivo nekaj govori o redno vršeni volitvi g. dr. Deu-a, kaj, to nam pa pri najboljši volji nij mogoče povedati.

Resolucija dr. Zarnika se ne sprejme.

Nemškutarski poslanci potem volitev odobri, kot pravoveljavno.

Poslanec dr. pl. Savinschegg poroča v imenu finančnega odseka o proračunu slapske vino- in sadjerejske šole za leto 1879. in o poročilu deželnega odbora o zvišanju plače adjunkta in družega učitelja na tej šoli, in nasvetuje, naj se predlog deželnega odbora, da se plača adjunkta te šole zviša od 600 na 800 gld. zavrže.

Dr. Bleiweis podpira povišano plačo, kajti sedanja je enaka plačam ljudskih učiteljev, katerim je pa treba dosti bolj znati, nego adjunktu na takej šoli, kateremu je bilo treba, da je sposoben za to mesto, dovršiti kmetijsko akademijo.

Poročevalec Savinschegg zabavlja čez slapsko vinorejsko šolo. Edino kar hvali je marljivost nje vodje g. Dolenca, v obče pa pravi, da je šola le na korist nekaterim Vipavcem. Dolenjci pa, kateri imajo dosti več vinogradov, nemajo od nje nikacega dobička. On misli, da je dosti 600 gld. za adjunkta te šole, in da bi bilo še najbolje, ako se kar neha, in se pošiljajo Vipavci s štipendijami v Gorico, Dolenjci pa v Maribor.

Sprejme se predlog deželnega odbora, da se plača adjunkta z 800 gld. v proračun nastavi. Potem se tudi druge točke proračuna odobri, prošnja g. Žepića pa se ne usliši.

Poslanec Savinschegg poroča v imenu finančnega odseka o proračunu deželno-kulturnega zaklada za leto 1879, kateri se brez debate odobri.

Poslanec Robič v imenu finančnega odseka nasvetuje:

1. Slavni deželni zbor naj se na podlagi poročila deželnega odbora in z ozirom na znamenovane spremembe, katere finančni odsek nasvetuje, v posameznih številkah in v skup-

nih zneskih potrebščine in zaklade proračuna nornišno-stavbenega zaklada za leto 1879. posvetuje, in naj nasvetovane nastavke v potrebščini z . . . 3124 gld. 60 kr. v zakladi z . . . 676 „ — „ in v primanjkljavi z . . . 2448 gld. 60 kr. odobri.

2. Deželnemu odboru se naroča, naj upravnim uradnikom deželnih dobrodelnih naprav ukaže, da imajo posestvo nornišno-stavbenega zaklada na Studencu nadzorovati o priložnosti družih upravnih opravil podružnice Studenec, in to s pristavkom, da zaračunovanje njihovih nornišno-stavbenemu zakladu nij pripuščeno.

Nadalje:

Računski sklep nornišno-stavbenega zaklada za l. 1877. glede dohodkov, stroškov in stanja premoženja se odobri.

Vse to zbor brez razgovora potrdi.

(Konec prihodnjič.)

Iz Bosne in Hercegovine.

Iz Trebinja v Hercegovini 7. okt. [Izv. dop.]

Kakor vam bode znano, marširal je 11. septembra fml. Jovanovič z dvema brigadama (II. in III.) iz Mostara proti izhodnemu in potem južnemu delu Hercegovine, kjer so se Turki po svojem razpršenju in pobitju pri Stolcu zopet zbrali. Šli smo torej čez Domanič v Stolac, potem skozi 4 ure dolgo sotesko za Stolcem poleg Bregave reke in soteske na Dabar-visočino, krasno in rodovitno planjavo, zelo visoko v gorah ležečo, obrobjeno na jedne strani s skalnatimi stenami, na drugej s hrastovino obraščenimi hribi. Ves kraj je jako romantičen in zelo podoben, posebno soteska za Bregovo reko, kraju poleg naše Savice, od Babjega zoba do bobinjske Bistrice.

Ali v srce me je bolelo, videti lepa nekdanja poslopja vsa v razvalinah, na polju njive z mahom, plevelom in s travo obraščene, travnike nepokošene. Na celej planoti vlada neka tišina, grobna tihota, kajti žive duše nij zdaj tukaj, le samec, skalnati kos, prepeva svoje melodije, ne da bi ga kdo motil. Tu se najbolj vidi, kake nasledke je imelo triletno krvoprolivanje. Tu je zapalil Turek kristijanu njegovo bivališče, kristijan pa zopet Turku, maščevaje se. In kakor je tukaj, tako je po vseh krajih, kjer smo hodili, od Stolca do

Trebinja. Po vseh teh dolnjih krajih hercegovskih nijsem videl ne jedne koče, še menj pa večjega pohoštva, ki bi streho imelo, vse je vpepelil sovražnikov ogenj, in razvalil njegov meč.

Z Dabar-visočine marširali smo skozi Fatnico in Plano v Bilek, katero so nam Črnogorci izročili, potem smo šli v Trebinje, kjer smo se še z jedno brigado (general Nagy) zjedini. Na celej tej jako dolgej in težavnej ekspediciji nijsmo do zdaj bili nikjer na sovražnika trčili, kajti vsi Turki zbrali so se v selih: gornje in dolnje Graničarevo, Župa, posebno pa v visoko na sivej, strmej in izoliranej skalni kvišku kipečej tvrđjavi Klobuk.

S tremi brigadami začeli smo torej 21. septembra operacijo proti temu glavnemu gnezdju turške vstaje. Celo to, sicer interesantno, ali jako težavno ekspedicijo vam bom, ako bo mogoče, pri priložnosti bolj na tanko opisal, ako preje spretnejše pero tega ne stori. Denes le toliko opomnim, da smo šli z našimi konji iz gore v goro, in navadno po tako strmih potih, da smo morali ad verbum konje za rep držati čez skale in stene navzdol spuščati. Tudi ne bom nikoli pozabil nočij od 24. do 28. m. m., v katerih je dež lil in burja pihala, da so nam vsi ognji pogasnili. Do kože premočena sva se z dr. Šavnikom kakih 5000' visoko v oblakih pod jedno skalnato steno s hrbtoma skupaj tiščala, da bi vsaj ta del života suh ostal, in vedno sva čakala, kateri bode prej zmrazil; tako je bilo 4 dni in 4 noči. Posebno noči so bile neiztrpljivo dolge, kajti na trdem, mokrem in mrzlem kamenu sedeti ali čepeti, glavo skoraj pod koleno, ako nečeš, da ti burja okolo ušes ne brije in dežnih kapelj kakor bob v steno v obraz ne vsiplje, da te vse kosti bole in vsi sklepi otrpnejo, ter do kože moker in od mraza drhteč, očesa ne stisneš, — tega še nijsi skusil, in ti tudi nikdar kaj tacega ne želim.

Kaj smo jedli in pili te 4 dni, ker mej tem je Trebinjčica, ki teče mej Graničarevim in Klobukom tako narastla, da je naši tovarni konji nijso mogli prebresti, lahko si sami mislite.

Čudim se torej, da človeška narava toliko hudega prestati more, kajti razen otrpnenih udov in nekaj nahoda sem se 29. m. m. zopet zdrav splazil iz teh neprijetnih robov, in iz sivega skalovja, kajti po 4 dnevnem

morščakov, kateri so zopet vesla nategnili, — „potem je bil ves naš trud zaman.“

„In tega ne bode storil, ako mu moremo mi pot preprečiti,“ vsklikne midshipman, „čolni uže tudi od one strani na pomoč dohajajo, — veslajmo mej pirata in breg.“

Tenares bil je izvrstni plavalec, in vsem strašnim težavam v tej noči je tolikanj kljuboval, kakor da bi bil ves iz železa; a zdaj je pa vendar začel čutiti, kako so ga moči zapuščavale, katere so ga toliko časa vzdržavale. Akopram strokovnjak v potapljanju, tega ipak nij mogel dolgo časa vzdržati; in ako bi došel tudi na suho, ali bi mogel svojim sovražnikom uiti, kateri so zopet na bregu mu sledili, zdaj, ko se je skozi oblake jelo bolj in bolj daniti, in se je v luki dalo vse bolj in bolj pregledati?

Jedva so bili še petdeset korakov od subega oddaljeni, a tok jih je zavrnil skoraj do izhoda luke, ko pirat vidi mali čoln, še vedno njegov prvi zasledovalec, bliskoma proti njemu hiteti. Ako bi mogel le ta čoln od

sebe odvrniti, potem je bilo še upanje za rešenje, — vsaj upanje zapusti človeka še le ko mu neha srce biti.

Zopet izgine pod vodo; a zdaj se čoln nij hotel vstaviti, ker se je lahko vedelo, da bode zopet prišel na površje, ampak je hitel do brega dospeti, da bode beguncu toliko časa branil na suho vstopiti, da bi sem prišel jeden čolnov od vojnih ladij, ki so v besnej hitrosti mu v pomoč hoteli. Naenkrat pa zgrabi pomorski razbojnik veslo na desnem kraju čolna s svojo železno roko, in ker veslo nij bilo v železne okovi, iztrgal je je pirat osupnjenemu pomorščaku, ki vrh tega na takov napad nij mislil, mahom iz rok.

Zdaj moral se je čoln zasukati, ker se je na levem kraju veslalo, a na desnem ne, — zadnji del čolna obrnil se je proti suhemu, ko se prikaže izpod vode blede obraz roparja s strašno rudečo progo in divje žarečimi očmi. Priplenjeno veslo skušal je še od sebe pahniti, da bi čoln s tem v teku zavrl. A mladi midshipman, slišavši pomorščaka, ki je

nehote vskliknil, je v prvem trenutku res mislil, da hoče pirat v svojem obupu čoln napasti; zgrabi tedaj hitro tik njega ležečo pištolo, ter ustrelil, ne da bi meril, prestrašen in brez premisleka na divjo, — njega štrlečo glavo.

„Tukaj je, — tukaj je,“ kriči potem, vzame v roko zopet drug samokres, in s čepko pozdravlja drug čoln, ki je bil jedva sto korakov oddaljen, — „brzo, brzo, ušel nam bode, — mi ne moremo dalje!“

V tem trenutku izginil je pirat zopet pod vodo, — potopil se je, ter je hotel pod vodo plavati, — a moči so ga zapustile, — krogla prodrila mu je skozi desno pleče, in roka mu nij mogla več služiti. Akopram blizu brega, nij mogel več tja dospeti, čutil je, da je njegov čas potekel.

Ko se je bil zdaj zopet na površje prikazal, nij znal več z nevarnostjo računati; jelo se mu je v glavi vrteti, in le instinkt v rešenje samega sebe gnal ga je sam ob sebi na površje, da je zopet sapo dobil.

bombardementu se je 28. m. m. trdnjava udala, kjer smo razen 2 topov dobili silno veliko razne municije in suhorja. Turki so pa čez mejo pobegnili, kjer so jih vrli Črnogorci razorožili.

Akoravno je 16 topov na obeh straneh (14 naših in 2 turška) 4 dni skoraj neprenehoma grmelo, in so tudi Turki iz pušk mnogo streljali iz trdnjave, so bile naše izgube le male: mrtva 2 oficirja in 1 tambor, ranjeni: 1 oficir in 4 možje, (razen 1 moža 7. lovskega bataljona vsi od 27. peš-polka kralj Belgijski.) Druge drobnosti, kakor sem nže rekel, drugokrat. — 30. m. m. smo potem prišli v Trebinje, od koder se jutri 8. oktobra čez Dubrovnik in Metkovič v Mostar in Stolac v naše zim-ska stanovanja vrnemo.

Hercegovino sem na vse strani prehodil in prejahal, ker bil sem povsod, kjer je bil kak „ravs in kavs“; torej bi zopet rad kje drugje bival, kjer je uže vendar malo kulture; zdaj se mi zdi še Dalmacija kot obljubljena dežela, — pa ne bo nič, treba bo še do spom-ladi tukaj ostati.

Iz Dolnjega Vakufa v Bosni 4. okt.

(Privatno pismo slovenskega oficirja.)

S poprejšnjega mojega lista si zvedel, da me je zadela naloga v Dolnjem Vakufu ostati, cesto na Travnik stražiti, in Muhamedance v kordi držati. — Štirinajst dni sem torej stacijski zapovednik v Dolnjem Vakufu. To zapisujem z obupom in — smehom. — Ek-sistenca moja je zmes — komoditete, o bil nosti pomanjkanja in težav. Doljni Va-kuf ima 500 hiš in 3000 prebivalcev. Vse to moram s 100 svojimi Slovenci — kateri za policijsko opravilo niso nič kaj vneti — krotiti in miriti. Stanovanje moje je ves dan oblegano od Turkov in kristijanov iz vasi in iz cele okolice. Vse težave in bolečine naj bi jaz odpravil; vsaki prepir naj bi jaz razso-dil. K kajmakamu nihče neče več iti. Uže ob 6. uri zjutraj čaka Spiro s tožbo, da mu je Mato konja ukradel, ter hoče mojih vojakov, da gredo iskat konja intatū. Za njim, Spirom, stoji Turek, ki hoče dokazati, da je tožitelj pošten mož in njegov „kmet“, da torej vse zaupanje zasluži. Takoj potem pride katoliški duhovnik in turški učitelj, ter zahtevata, da naj vojaki gredo iz šole; potem vojaki naznan-jajo, da doide vojaški transport. Posamezni bolni vojaki, bolni oficirji, vsi hočejo pomoč za

to in ono, mesa, kruha, priprege, varstva itd. itd. — Ob 10. uri se pričnejo obiskovanja. Vsaki beg in aga misli, da ima privilegium mé vsak dan obiskati. Soba moja je ves dan polna. — „Knez“, t. j. toliko kot župan katoliške srenje, je kaj zadovoljen, da sme zdaj poleg bega sesti se in čibuk kaditi. To pač revež poprej nikdar nij smel. Prve dni mojega poslovanja tukaj sem bil vedno na boj pripravljen, kajti vedno se mi je grozilo, da se razkropljeni vstaši blizu okolo moje male posadke zbirajo z namenom nas napasti. Osem dni in noči se nijsem slekel, in vedno sem bil oborožen. Dasi-ravno jaz za svojo osobo nijsem verjel na napad, še menj pa se ga bal, moral sem biti previden, kajti za življenje svojih ljudij sem odgovoren in skrben, in imam znani napad in krvavi boj v Banjaluki vedno pred očmi. Napada res nij bilo, pač pa roparski napadi na vasi v oko-lici so se pogosto ponavljali in vedno bližje mojej štaciji. Dvakrat sem odposlal vojake na lov, a brez uspeha. Ptichi so v pravem času ve-deli odriniti.

Dne 30. septembra pak sem zvedel, da je okolo 20 roparjev napalo vas Oborič, da so odgnali 20 goved, da so eno ženo s silo vzeli in njenega brata umorili. Takoj za njimi hi-teti nij kazalo. Videli bi bili vojake, in poskrili bi se bili, ali pa bi bili iz kakega zakotja ne-kaj mojih fantov postreljali. Počakal sem to-rej do noči, in potem sem šel z nekaterimi ljudmi, kateri so poznali roparje in njih skrivna zavetja, v Babino Selo, slaboglasno gnezdo roparsko, kamor sem proti jutru dospel. Prvo kot sumljivo zaznamovano hišo sem obkolil, in zasačil notri zaplenjeno ženo in njenega roparja, 2 brata „Prodana“, koja sem zvezal in soboj odpeljal. Gotovo bode eden ustreljen. Ženo (vdovo) poslal sem k njenej rodbini. — Več doseči pa nijsem mogel. Naši vojaki v škor-nah ne morejo Bošnjakov, ki so v opankah, dohiteti. Pozivljaj pa sem prebivalce, da si naj sami pomagajo in naj, če tudi orožja ne-majo, s sekirami in koli planijo na roparje. Kakor denes zveč, storili so tako in odvzeli so roparjem 16 ukradenih goved zopet. Le 4 govede so izgubili. Ti roparji so večidel raz-kropljeni turški vstaši, ki imajo kako zločinstvo na svojej vesti. Takih in enakih bode v teh krajih gotovo še dolgo in dosti. Ekspedicije na roparje imele so ta dober nasledek, da se zdaj na milje daleč ne da noben ropar videti.

Ali neka druga nadlega se je pričela, to

„Tam-le je zopet, tam-le!“ kriči zdaj mladi midshipman ves izven sebe, ker se nij mogel s čolnom na nobedno stran giniti, ter skoči v sprednji del, mej tem, ko je stari po-morščak svoje veslo odvezal, ter skočil v konec čolna, in da bi svoj zgubljeni remen zopet dobil, je proti temu obrnil čoln.

„Ga uže vidim,“ odgovori lejttenant pr-vega čolna vojne ladije, kateri je baš zdaj sem priveslal; tudi lejttenant držal je svoj samokres v roki.

Divje zrl je pirat vanj, — videl je sov-ražnika, a poznal ga nij več; kakor sveža odprta rana kazala se je zdaj njegova prog-a na čelu, in telo vzdignilo se je skoro do paj-zduhe izpod vode.

„Udajte se, sennor, ali pa ustrelim!“ — kriči mu uže od daleč lejttenant iz čolna, ki je ravno proti njemu hitel.

Telo je stalo skoraj jedno minuto nepre-makljivo nad vodo.

„Veslaj tako, da ga dobimo iz desne

strani,“ — ukaže častnik svojemu krmilarju, „pomagajte, vi drugi, in vzdignite ga v čoln.“

Čoln približal se mu je, in ko je šel sprednji del uže mimo glave pirata, se je ustavil. A ko so roke stegnili, da bi ga prijeli, utopi se pa mrtvo truplo pirata pod vodo. —

Tudi mrtvega pirata nijso mogli dobiti, in le rudeča voda od krvi zaznamovala je kraj, kjer je v globino izginil.

Čoln zdrči naprej in dospe zopet na svoje prejšnje mesto, a voda nij pokazala svoje žrtve.

Lejttenant spravi svoj samokres za pas, ter se obrne k mlademu midshipmanu, kate-rega čoln je uže svoj remen našel, in zdaj tudi sem hitel.

„Merryman,“ mu kliče, „čestitam! Mo-žanca ste dobro zadeli!“

Deček postane mrtvo blede, ter si zakrije svoj obraz z rokama, — tukaj je v prvič člo-veško krv prolil.

Fr. Hlavka.

so darila. Kdor k meni pride, hoče za darilo oddati ali poslati: mleka, medu, orehov, sadja, pogače, pečenih in živih kokošij, gosij i. d. Ne morem se ubraniti temu. Moj sluga ima kupe daril. Ko sem prepovedal nositi mi taka da-rila, opazovali so Bošnjaki stanovanje, in ko sem šel z doma, porabili so priliko, ter naglo so mi donesli daril in potem otšli. V tem so si enaki Turki in kristijani. Od včera pa stoji straža pri durih moje hiše resp. mojega hleva, z ostrim poveljem, da vsacega zavrne, kdor bi mi kaj donesl. Tej prikazni se zdaj silno ču-dijo i z glavami migajo. — Nerazumljivo jim je, da je kak človek, ki se podmititi ne da.

Če ravno se imenuje bosenske Mohamedane tukaj Turke, vendar je velik razloček mej Turkom in Bošnja-kom. Bosenski Turki se čutijo za prave Slované, in se nekako ponašajo z narodnostjo svojo. Pravi Turek je tu-kaj enako zaničevan od katoličana in od Mo-hamedana. Le financari in uradniki i taki so Turki.

Vstaja je tukaj na jugu pač zatrta. Od-kar je Livno padlo smemo mirno spati.

Nekaj dni je vreme se tako izpremenilo, da prorokujejo sneg. —

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. oktobra.

Dunajska „D. Ztg.“ prorokuje, da nam doidejo glede novega ministerstva in pri-hodnje vnanje politike še velika iznenadejanja. Zatorej ona pozivlje svoje strankarje, naj pa-zijo, da ne pride v nevarnost ustava, Nemštvo in tako dalje.

Cesar je sprejel 15. t. m. poslanca profesorja Suessa, in zvečer odpotoval v Gü-dž'ö — O ministerskej krizi nij nič novega poročati.

Hrvatski deželni zbor je odobril osnovo adrese na cesarja, in je odbil nasvetovano izpuščenje stavkov glede Bosne.

Vnanje države.

Iz **Aten** poroča telegraf 15. oktobra: Ministerski predsednik je razlagal zbornici po-litiko grške vlade in rekel, da upa sporazum-ljenja s Turčijo; ako pa se ta brani, in ako Evropa zapusti Grecijo, bode močna vojska takerazmere naredila, ki bodo vevlasti prisilile, za grško vprašanje zavzeti se. Minister je za-hteval zato kredita 35 milijonov, da vojsko na 40.000 mož povzdigne.

Novo **srbsko** ministerstvo je sestavljeno tako: Ristić, predsednik in vnanje; Demeter Matic, pravosodje; general Alimpić, dela; polkovnik Mis ković, vojno; dozdanja mini-stra Vladimir Jovanović (financa) in Vasilje-vič (nauk) ostaneta.

Iz **Anglije** poroča „Köln. Ztg.“, da so angleški vojni minister, pomorski in kolonijski minister opustili misel, obiskati Ciper, ker jim afganistansko vprašanje dovolj posla dela.

Iz **Berlina** se poroča: V tukajšnjih diplomatskih krogih se sodi, da mej Avstrijo in Turčijo ne pride do nobene vojske, a da je pač grško-turška vojska neizogibna, in da bode Grecija kmalu vojno napovedala.

V **nemškem** državnem zboru je bil pri posvetovanji socialistične postave §. 6. ki prepoveduje prodaje socialističnih tiskovin, zavržen, ker so centrum in naprednjaki zoper njega glasovali in se izrekli za tiskovno svo bodo.

Dopisi.

Iz tržaške okolice 14. okt.

[Izv. dop.] (Čitalnica. — Požar v bôl-nici.) Rojanska čitalnica je imela včera si-jajno besedo. Bil je ob jednom tudi redni

občni zbor njen. Predsednik Dolinar odpre zborovanje ter prosi občinstvo, da bi ga častnega posla predsedništva za letos oprostili, ker ima malo časa in preobilo drugih narodnih poslov. Tajnik g. Cegnar bere letno poročilo, iz katerega se razvidi, da je čitalnica napravila minolo leto 16 „besed“, in za uboge žene in otroke rezervistov nij pozabila s posebno dobrodelno besedo skrbeti. Navzočni poročilo s pohvalo na znanje vzmó. Denarničar g. Bezeg je poročal o finančnem stanju društva, in reči se mora, da je pri vseh neugodnostih, katere to društvo teró, zadovoljno, ako se pomisli, da je malo plačujočih udov, in veliko stroškov za stanovanje, ki je tu jako drago. Volitve se je udeležilo 4 petine udov; oddanih je bilo 38 listkov, izvoljeni so: za predsednika soglasno zopet J. Dolinar, skoro jednako za odbornike: gg. Zabred, Žitko, Abram, Wolf, Bezeg in Krašev. Ta odbor je porok, da bode rojanska čitalnica, kar se društev na Slovenskem nahaja, še vedno kot prva v marljivosti svojo staro slavo ohranila. Dramatični odsek ima izvrstne moči, in le malokje se more ponášati z enakim. Po volitvi je bila igra „Ženska borba“, katera se je tako izvrstno predstavljala, da se bode morala na občno zahtevanje občinstva ponavljati. Lepe obleke in ljubeznive brdke naše diletantije v njih, dale so igri poseben vtis. Gg. diletantje pa so svoje dela izvrševali, da se nijmo jednakega vspeha nadejali.

Denes v jutro zbudilo je marsikaterega grmenje topov iz grada, in zvonjenje po cerkvah, gorela je lepa vojaška bólnica, v kateri je bilo do 1000 bolnih in ranjenih vojakov. Burja je tako močno brila, da nij bilo misliti na rešitev strehe; zgorela je vsa streha, in vsi magazini v podstrešji, ki so bili napolnjeni z bolnišničnimi pripravami. Žalostno je bilo videti uboge ranjene in bolne v hudem dežju in mrazu sem ter tam prenašati, a sreča je, da so jih smrti iz ognja oteli, ker se je bilo bati, da zgori tudi poslopje. Zaradi trdne stavbe in obokov v gorenjem nadstropji ogenj nij v dolnje sobe prišel. Bolne in ranjene potaknili so v sili v bližnje hiše, in v vojašnico. Škoda je velika, še ob 3. uri popoludne metali so iz podstrešja, katero je ogenj vpepelil, zgorele koce, rjuhe in druge nakopičene, in večidel uničene stvari.

Lahonstvo razteza svoje rožičke vse na okrog. Za včeraj je bila splošna govorica, da pridejo slovenski okoličani v mesto. Bila je vsa policija konsignirana. Strahu pred Slovenci imajo Lahi že veliko.

Domače stvari.

— (Deželni odbor kranjski) je bil včeraj — v zadnji seji — voljen. Iz kmetijske skupine je izvoljen dr. Vošnjak, ker prvi voljeni, dr. Janez Bleiweis, nij hotel volitve sprejeti. Za namestnika je bil voljen najprvo poslanec Klun, a se je namestništvu odpovedal; potem pak je bil izvoljen dr. Poklukar, ki je namestništvo tudi prevzel. Iz skupine mest je bil izvoljen dr. Schrey, namestnik mu je župan Laschan. Iz skupine velicega posestva Dežman, namestnik baron Taufferer (I). Iz celega zbora dr. Schaffer, namestnik Gariboldi. Narodni poslanci so tu glasovali za dr. Zarnika in Potočnika.

— († Prof. Streitmann), učitelj nemškega jezika na c. kr. velikej realki v Ljubljani, umrl je 15. t. m. ob 4. popoludne po

štiridnevnej bolezni na difteriti, ter je bil tukaj v mrtvašnico pri sv. Krištofu prenesen. Ranjki je bil še le 27 let star; včeraj bi bil obhajal obletnico svoje poroke. Pokopan bode denes na protestantovskem pokopališču.

— (Imenovanje.) Gospoda avskultanta Josip Senčar in Adolf Pfefferer sta imenovana c. kr. adjunktom, prvi v Kočevju, drugi v Metliki.

— (Od ljubljanskega polka) št. 17. so bili pri Livnu ranjeni: vodnik Janez Vrh, lahko; prostak Janez Zajec, ustreljen v koleno, težko; korporal Janez Pavlišč, ustreljen v koleno, težko; prostak Andrej Ganzič, ustreljen v levo nogo, težko; Franc Selaz, ustreljen v desno nogo, lahko; lejtendant Otomar Sever, ustreljen v desno roko, težko; stotnik (hauptman) Salomon, ustreljen v levo in desno bedro, težko; vodnik Peter Šterk, ustreljen po strani ob rebra, lahko; prostak Franc Dejak, ustreljen v kazalni prst na levi roki, težko; Gašper Suhodolnik, po strani zadet v levo nogo lahko; Anton Trček ustreljen v desno roko težko; Jurij Šustersič, ustreljen skozi prsa težko; in Matija Staré ustreljen v desno roko, težko.

Umrli v Ljubljani.

V mestnej bolnici:

2. septembra: Jože Kastelic, 30 let, stavec, vsled prsne tuberkuloze. — Martin Kopavnik, 62 l., gostač, na vodenici. — Matija Rakovec, 50 let, na pljučnej tuberkulozi.
3. septembra: Janez Gabrovšek, 42 let, gostač, vsled tuberkuloze.
5. septembra: Marija Mahovne, 14 mes., hči delavke, atropija. — Lucija Vodnik, 65 let, gostaška, vsled tuberkuloze.
8. septembra: Janez Zaden, 66 let, gostač, marasmus. — Ljudovik Hudiček, 22 let, urar, morbus brightii.
9. septembra: Jurij Plevnik, 52 let, diurnist, vsled tuberkuloze. — Anton Skufca, 16 mes., sin služnice, atropija.
10. septembra: Tomaž Jevce, 62 let, gostač, morbus brightii.
14. septembra: Franc Tunič, 62 let, gostač, marasmus.
15. septembra: Janez Karinčič, 34 let, diurnist, vsled pljučne tuberkuloze.

Tuji.

15. oktobra:

Evropa: Dr. Enzinger iz Dunaja. **Pri Slonu:** Kralovsky iz Dunaja. — Tanzer iz Gradca. — Hauer iz Brna. — Maček iz Trsta. — Smole, Zettel iz Loke. **Pri Malici:** Roler iz Dunaja. — Porcia iz Trsta. — Kos iz Mostara. — Holzer iz Gradca. — Herschman iz Dunaja. — Hohl iz Švice.

Loterijske srečke.

Na Dunaji 12. okt.: 87. 4. 84. 63. 49. V Gradci 12. okt.: 30. 75. 34. 13. 24.

Dunajska borza 16. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld.	60	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	62	45	"
Zlata renta	70	95	"
1860 drž. posojilo	110	75	"
Akcije narodne banke	784	—	"
Kreditne akcije	219	50	"
London	118	10	"
Napol	9	46 1/2	"
C. kr. cekini	5	62	"
Srebro	100	—	"
Državne marke	58	50	"

Štev. 4029.

(348—1)

Razpis.

Razpisuje se služba pristavnika (majerja), na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole v Gorici z letno plačo 400 gold., prostim stanovanjem in 5 arov vita.

Pristavnik ima vsa opravila na pristavi oskrbovati, in voditi učence pri delu na pristavi. Prošnje za to službo sprejema

do 31. oktobra t. l.

deželni odbor v Gorici.

Deželni odbor v Gorici,

dné 11. oktobra 1878.

Deželni glavar: Pajer.

Štev. 4029.

(349—1)

Razpis.

Razpisuje se služba asistenta — učitelja na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole v Gorici z letno plačo 700 gold., in 100 gold. doklade za stanovanje, dokler se mu ne odloči v zavodu primerno stanovanje.

Po jednoletnem dobrem službovanji ima pravico do stalnega nameščenja, ter mu gredó tudi petletnice po 10 %, kakor tudi ima pravico do sistemizovane pokojnine.

Prošnje, v katerih naj se dokaže sposobnost za to službo, kakor tudi popolno znanje slovensščine, se imajo vložiti

do 31. oktobra t. l.

pri deželnem odboru v Gorici.

Deželni odbor v Gorici,

dné 11. oktobra 1878.

Deželni glavar: Pajer.

Dozvoljujem si p. n. občinstvu naznanjati, da sem gostilno

pri starej zaponi

(zur Schnalle)

v Schellenburgovih ulicah prevzel, kjer se bode točilo izvrstno Kozlerjevo pivo, in bodem skrbel za splošno dobro in točno postrežbo.

Sé spoštovanjem

(350—2) Franc Werdeu.

Karel S. Till

trgovalstvo s knjigami in papirjem, pod Trančo št. 2, zaloga vseh potrebščin za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebštinosti za merjevce (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejša v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdelujejo se tudi monogrami na pisemski papir, vizitne karte in pisemske zavitke. (158—95)

G. PICCOLI,

lekar v Ljubljani, na dunajske cesti „pri angelju“,

priporoča:

1. Tr. Rh. Comp. sploh imenovana

Franc-ova esenca,

izvrstno pomaga zoper vse notranje bolezni v želodcu, pri telesnih zaprtijah, hemoroidih itd. Ta tinktura se vsakej družini najgorkeje priporoča, ker je uže veliko tisoč ljudem k zdravju pripomogla. Steklenica 10 kr.

2. Dr. Mora-ovo zdravilo zoper mrzlico pomaga pri tej bolezni neizmotljivo, (steklenica velja 80 kr.)

3. Malinčni sok (Himbeerabguss) iz domačih, gorskih malin, v steklenicah, ki drže 1 kilo — po 80 kr. — Temu, ki več kupi, še ceneje.

4. Anaterina ustna voda, steklenica velja 60 kr., in zobni prah, škatljica po 40 kr.

5. Prah za pokončanje bolih, ščurkov in družega mrčesa iz pravih dalmatinskih rož, paket po 10 kr.

6. Homeopatična apoteka, popolnem uredjena po prof. Haager-ju.

1 steklenica jagodic velja 10 kr.

1 steklenica tinkture velja 20 kr.

Vsako zdravilo se natanko po naročilu pripravi v zahtevanej stopni močno.

7. Dorsch — ribje olje, se rabi zoper škrofelje, škrofelnačne kostne bolezni, sušico, kašelj i. t. d., steklenica velja 60 kr., z železododrom 1 gld.

Gospod G. Piccoli, lekarničar v Ljubljani.

Kašelj in teska sapa sta me hudo nadlegovala, zato sem po zdravnikovem nasvetu tri mesece zavžival Vaše Dorschevo ribje olje z železododrom. — Uže po zavžitji nekoliko steklenic sem čutil veliko olajšanje, — zdaj pa se imam samo izvrstnej zdravilnej moči tega olja zahvaliti, da sem kašelj čisto odpravil, in svoje zdravje zopet zadobil. Zato morem to zdravilo očitno najgorkeje priporočiti.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1878.

Janez Kilar, trnovski kaplan.

Pisma naročila z naslovom: G. Piccoli, lekarna v Ljubljani, se točno izvršujejo proti poštnemu povzetju. (337—4)